

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en genfremsættelse i uændret skikkelse af lovforslag nr. L 186 jfr. Folketingstidende for den 25. maj 1984 sp. 7061-65. Forslaget blev fremsat skriftligt og blev ikke behandlet af Tinget.

Blandt de anlægsfinansieringsordninger, under hvilke statslige midler er blevet stillet til rådighed for erhvervslivet i form af tilskud eller lavtforrentede lån, er låneordningen for håndværk og mindre industri (HMI-ordningen) en af de ældste.

Hovedsigtet med lovgivningen om lån til håndværk og mindre industri har været at åbne mulighed for at imødekomme et konstateret behov hos mindre virksomheder for risikovillig, rimeligt langfristet og rimeligt fordelagtigt forrentet kapital, som vanskeligt kunne skaffes på det almindelige lånemarked, til finansiering af den hurtige strukturtilpasning, som den økonomiske udvikling havde gjort til en forudsætning for mange håndværks- og mindre industrivirksomheders overlevelsessevne og dermed for opretholdelse af beskæftigelsen. Den økonomiske udvikling forstærkede dette behov og førte til, at der allerede godt to år efter 1975-lovens vedtagelse i 1977 blev gennemført en ændring af loven, således at tilsagnsrammens størrelse, der hidtil havde været fastsat i loven, fremover skulle fastsættes på de årlige finanslove. Herved opnåedes en smidigere tilpasning til fremtidige lånebehov, idet en åjourføring af tilsagnsrammen ikke krævede stadige lovændringer. – Tilsagnsrammen er på finansloven for 1984 fastsat til 100 mill. kr.

Faldet i den gennemsnitlige markedsrente og den lettere adgang til risikovillig kapital ad andre kanaler har bevirket, at finansieringsvilkårene for anlægsinvesteringer generelt ikke længere er erhvervenes væsentligste problem. Under hensyn til de mindre virksomheders betydning i den danske erhvervsstruktur og nødvendigheden af at opretholde de bedst mulige betingelser for, at nye virksomheder inden for håndværket og den mindre industri til stadighed kan etableres, og at bestående virksomheder kan ekspandere og forny sig, vil der

dog fortsat være et behov for, at sådanne virksomheder kan finansiere anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering, udbygning og modernisering på vilkår, der er gunstigere end de gældende markedsvilkår.

Den bestående ordning har været drøftet med de mindre virksomheders organisationer, som har anbefalet en modernisering og omlægning af ordningen efter principper, der indebærer, dels at der kan tilbydes lån til en rente, der nok er lavere end markedsrenten, men som følger bevægelserne i denne, dels at selve låneadministrationen overføres til et privat finansieringsinstitut, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, der påtager sig hovedparten af kapitalfremskaffelsen. Herved opnås dels en decentralisering af ordningens administration, idet Finansieringsinstituttet udover hovedsædet i København har afdelinger i Ålborg, Århus og Kolding, og dels en lettelse i låntagernes ansøgningsprocedure, idet de fremover i samme ansøgning kan ansøge om HMI-lån og ordinære lån fra Finansieringsinstituttet.

HMI-ordningen, der hidtil har været administreret af Direktoratet for Egnsudvikling, foreslås derfor i sin helhed overført til Finansieringsinstituttet gennem rentefri årlige indskud fra staten af ansvarlig lånekapital over en periode på 10 år af en størrelse, der – suppleret med Finansieringsinstituttets optagelse af inden- og udenlandske lån til markedsrente i forholdet 1 til 3 – giver grundlag for årlige udlån fra Instituttet på 100 mill. kr. Efter de 10 år vil ordningen hvile i sig selv med årlige udlån på 100 mill. kr. Med denne omlægning af ordningen vil kontoen på finansloven for HMI-ordningen gradvis kunne nedsættes og efter udløbet af de 10 år helt bortfalde.

I nedenstående tabel er vist beregninger af størrelsen af det statslige indskud, såfremt Finansieringsinstituttet, jfr. i det følgende om lånevilkårene, yder lånene som serielån og som under den nugældende HMI-ordning med halvårlige afdrag, med en løbetid på maksimalt 15 år og i gennemsnit 10 år og med afdragsfrihed i de første 2 år.